

VLEESKUIKENS FOKKEN MET AANDACHT VOOR WELZIJN

De wereldwijd actieve fokkerijorganisatie Aviagen Group ontwikkelt stamboomlijnen voor de productie van vleeskuikens en kalkoenen. Met Ross heeft men het meest gebruikte vleeskuikenras in Europa in huis. Welzijn, duurzaamheid en robuustheid zijn belangrijke aandachtspunten binnen de selectiepolitiek van de groep.

– Jan Van Bavel

In 2003 nam Aviagen alle aandelen over van EPI (Europese Pluimvee Industrie), die in 1980 was opgericht door 3 Belgische aandeelhouders, waaronder Spormans. Aviagen EPI, met de Belg Patrick Cos als directeur, is actief in België, Nederland, Duitsland, Polen, Oostenrijk en Zwitserland. Een andere landgenoot, Patrick Claeys, is president van Aviagen Europa. De wereldwijd actieve Aviagen Group, actief in vleeskippen- en kalkoenenfokkerij, is op zijn beurt eigendom van de Duitse EW Group, die

ook de fokbedrijven Hy-Line, H&N, Lohmann Tierzucht en Aquagen (zalm) bezit. Het fokbedrijf Aviagen is eigenlijk een samenvoeging van de historische fokbedrijven Arbor Acres, Ross Breeders en Indian River.

Identieke fokprogramma's

Om de nodige vooruitgang in de fokkerij en voedselzekerheid (zoals bij een eventuele uitbraak van de vogelgriep) te garanderen, onderhoudt Aviagen zowel voor de vleeskuikens als voor de kalkoenen 2

volwaardige fokprogramma's aan beide kanten van de Atlantische Oceaan. "Onze foklijnen zijn gehuisvest op diverse geïsoleerde locaties in Schotland, Engeland en de Verenigde Staten, onder hooghygiënische omstandigheden, zodat ze vrij zijn van ziekten zoals salmonella's, mycoplasma en leucosis", aldus Anne-Marie Neeteson, *vice president Welfare & Compliance* bij de Aviagen Group. "Een voordeel van deze verspreiding is dat we onze zuivere lijnen blootstellen aan verschillende omgevingen. Fokkerij is immers niet altijd genetica, ook de omgeving speelt een grote rol", sluit Otto Van Tuijl, technisch directeur bij Aviagen EPI en projectmanager 'Langzaam groeiende rassen' voor Aviagen Europa, hierop aan. "Op jaarbasis hebben we in de 3 Aviagen EPI-broederijen een broedcapaciteit van 30 miljoen henkuikens en in de grootouderdierbedrijven een productiecapaciteit van 24 miljoen henkuikens. De totale markt van Aviagen EPI bedraagt zo'n 18 miljoen henkuikens. Wereldwijd zijn er elk jaar 457 miljoen moederdieren – een aantal dat jaarlijks met zo'n 2,5 à 3% stijgt – die zowat 55 miljard vleeskuikens produceren."

Mijlpalen fokprogramma

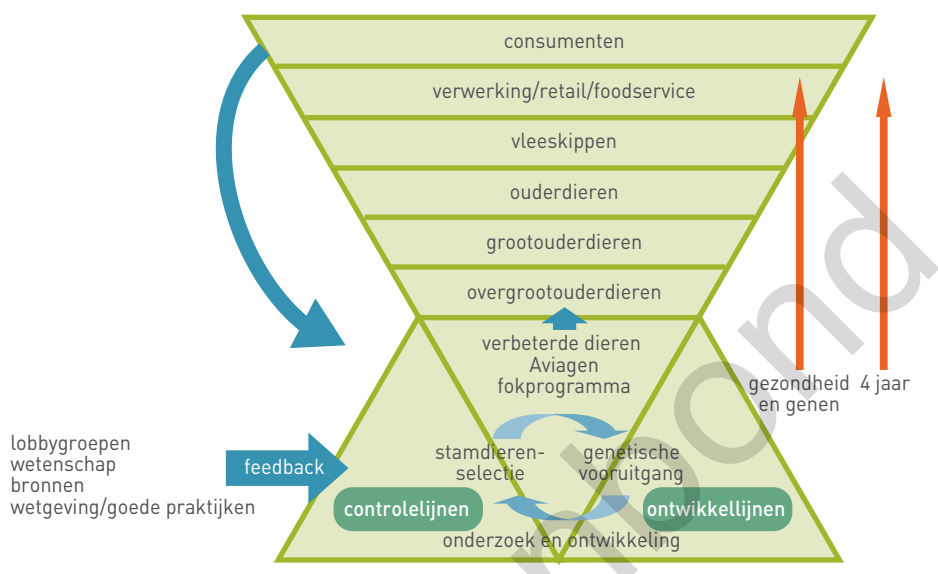
Aviagen integreert al meer dan 40 jaar welzijn en duurzaamheid in zijn fokprogramma. De brede gevarieerde basisstamouderlijnen (meer dan 30 lijnen bij de kip) vormt de bron van elke vooruitgang. In 4 generaties worden de lijnen gecombineerd en vermenigvuldigd tot overgrootouder-, grootouder-, en ouderdiercombinaties en een generatie verder vleeskuikens. Zo duurt het minimaal 4 jaar

Sinds de jaren 70 selecteert Aviagen op beensterktekenmerken. Het idee dat vleeskuikens door hun poten zouden zakken, is uit de lucht gegrepen.

voor de genetische vooruitgang van de top van het fokprogramma bij de vleeskippen-bedrijven belandt (figuur 1). Met de uitgebreide hoeveelheid gegevens die van elk fokdier wordt verzameld, wordt nauwkeurig zijn of haar genetische waarde bepaald. De dieren groeien op en worden geselecteerd onder groepsomstandigheden. Het fokprogramma voor vleeskippen is ontwikkeld om de efficiëntie én duurzaamheid van de productie van pluimveevlees te verbeteren. Achtereenvolgens werden diverse categorieën uitgesloten van het fokprogramma – hiervoor test Aviagen zo'n 1 miljoen dieren per jaar: dieren met een beenprobleem (of uit families met een slechte beenzgezondheid), met een normale of slechte overlevingscore, 'kandidaten' met aanleg voor tibiale dyschondroplasie (TD, of een niet doorgebloede groeischijf aan de bovenzijde van het scheenbeen) of voor het doodgroeisyndroom en ascites (vochttophopping in de buikholte). Sinds 1999 worden

.....
Via gebalanceerde fokkerij wil Aviagen het welzijn, de robuustheid en efficiëntie van vleeskuikens verbeteren.

Figuur 1 De 'vleespluimveepiramide'. Het duurt minimum 4 jaar voordat de genetische vooruitgang van de top van het fokprogramma bij de vleeskippenbedrijven belandt.

hoeveelheden voedselopname- en gedragsgegevens verzameld om het voedingsgedrag te bestuderen en de milieu- en voederefficiëntie van de pluimveevleesproductie op een verantwoorde manier verder te verbeteren. Uit de gegevens blijkt dat voedingsgedrag een significante erfelijkheidscomponent heeft en dat de voedergedragpatronen gelijk blijven als grote verschillen in groeisnel-

Management blijft belangrijk

“Een ras verbeteren kan maximaal tot 30% via een verbeterde genetica. Het grootste deel van de variatie wordt bepaald door het management van de pluimveehouder, huisvesting, voeding en gezondheidsfactoren”, aldus Neeteson. “We informeren de pluimveehouders hierover via contacten met de vleeskuikenbroeierijen (onze directe afnemers in België), lezingen en studiedagen. Verder ontwikkelen we steeds uitgebreide technische en managementhandboeken en vlugschriften met aanbevelingen voor pluimveehouders, om zowel het dierenwelzijn als de technische resultaten voortdurend te optimaliseren.” Aviagen besteedt 10% van zijn jaaromzet aan onderzoek, ontwikkeling en fokprogramma's. Sinds april 2012 kan het langdurig en integraal vleeskuiken- en moederdieronderzoek onder praktijkomstandigheden verrichten op het voormalige pluimveeproefbedrijf 'Het Spelderholt' van Wageningen Universiteit in Lelystad. Hierdoor heeft Aviagen een integrale blik op de hele keten: opfok, vermeerdering, broederij en vleeskuikenmanagement. “We investeren zwaar in diervriendelijke én efficiënte onderzoeksen ontwikkelingsmethodes. Tegelijk gaan we de dialoog aan met de maatschappij om de welzijns-, robuustheids-, milieu- en groepsdragfokkerij transparanter voor het voetlicht te brengen”, besluit Van Tuijl. ■

AVIAGEN EPI

Locatie: Deinze
 Specialiteit: pluimveevleesfokkerijorganisatie
 Personeel: 20 in België, 3000 wereldwijd
 Website: www.aviagen.com

er bij de selectiekandidaten geen preventieve antibiotica meer gebruikt. De schone omgeving maakt het mogelijk om effectief te selecteren op hart- en longfactoren en voor beensterktekenmerken. Om de robuustheid van de dieren te verbeteren, voegde Aviagen daar in 2000 een 'commerciële broer/zustest' (sibtest) aan toe. Enkele jaren later begon het in de groei-fase de individuele maaltijden bij dieren in grote groepen te meten. Zo worden grote

heid worden vergeleken. Sinds 2006 meet Aviagen voetzooldermatitis bij alle dieren. Twee jaar later werd gestart met de selectie om voetzoollaesies te verminderen. Tot slot wordt sinds juni 2012 met de nieuwe wetenschapstak genomics informatie van individuele dieren op DNA-niveau gecombineerd met de bestaande gegevens in de fokwaardenberekeningen. Zo kan de nauwkeurigheid van de selectie in de stamlijnen worden verbeterd.